

وأقيموا الصلاة وآتوا الزكاة واركعوا مع الراكعين

د جماعت

د لمانځه ۳۳ فائدي

مؤلف: حمد الله «شاکری»

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړۍ فائده :

د الله تعالى د امر اطاعت :

الله سبحانه وتعالى خپلو مؤمنو بنده گانو ته داسې حکم کړی دی:
[وأقيموا الصلاة وآتوا الزكاة واركعوا مع الراكعين] (سوره البقره ۴۳)

ژباړه : لمونځ قايموئ او زکات ورکوئ او رکوع کوئ سره له رکوع کونکو
(سره له لمونځ کو نکو).

ابن کثير رحمه الله د پورته آيت شريف په تفسير کې ليکلي: په
جومات کې په جمع سره لمونځ ادا کول د لمانځه کمال دی ، او ډير
علماء د جماعت د لمانځه د وجوب لپاره همدا آيت دليل وړاندې کوي
(تفسير ابن کثير ۱/۲۴۶).

ابن عابدين رحمه الله وايي:

ان صلوة الجماعة واجبة على الراجح في المذهب أو سنّة مؤكدة في
حكم الواجب كما في البحر و صرحوا بفسق تاركها و تعزيره و أنه
يأثم". (رد المحتار: ۱/۳۳۷، البحر الرائق: ۱/۳۴۱).

يعني: د جماعت لمونځ په راجح قول سره په مذهب کې واجب دی ،
سنت مؤکد په حکم د واجب دی لکه څنگه چې په (البحر) راغلی ،
ترک کول يې فسق دی او د پرېښودونکې د پاره تعزير دی او هغه
گناهکار دی .

دوهمه فائده :

د جماعت لمونځ د اسلام شعار دی :

په جومات کې په جماعت سره لمونځ د اسلام ستره نښه او شعار دی
، علماء کرام وايي : کچيرې د سيمې خلک په تمامه توگه د جماعت
لمونځ ترک کړي نو د هغوی سره به د مسلمانانو امام قتال او جنگ
تر سره کوي خو دغه د اسلام شعار پر ځای شي .

بحيث يظهر الشعار أي شعار الجماعة بإقامتها، في كل بلد صغير أو
كبير. فإن امتنعوا كلُّهم من إقامتها قوتلوا (أي قاتلهم الإمام أو نائبه
دون آحاد الناس) (فقه الاسلامي وادلته /دوکتور وهبة زحيلي).

درېمه فائده :

د جومات آبادول د ايمان نښه ده :

د جومات آبادول په لمانځه سره (پنځه وخته لمونځ په جماعت سره ادا کول) او د جومات ظاهري عمارت او خدمت کول د مؤمن نېسه ده او دا عمل د مؤمن په ایمان باندې گواهي او شهادت دی .

الله سبحانه وتعالی فرمائي: [إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنِ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ] (التوبة: ۱۸).

ژباړه: يقيناً د الله تعالى جوماتونه هغه څوک آبادوي چې پر الله پاک او په ورځ د آخرت ایمان ولري او لمونځ کوي او زکات ورکوي .

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمائي: اذا رأيتم الرجل يتعاد المساجد فاشهدوا له بالايمن قال الله تعالى: انما يعمر مساجد الله من امن بالله .. الايه (الترمذي ۳۰۹۳).

ژباړه: که چېرې تاسې څوک وليد چې جومات ته د تلو معتاد (عادت) ولري (د لمانځه او خدمت لپاره) نو تاسې د هغه د ایماندارۍ شاهدي ورکړئ . الله پاک فرمائي: هغه کسان جوماتونه آبادوي کوم چې په الله او ورځ د آخرت ایمان لري .

څلورمه فائده :

الله تعالى جماعت کوونکي ستايي دي :

د جماعت لمونځ د الله تعالى په کورونو (جوماتونو) کې ذکر دی ، الله تعالى دغه کسان سايلي دي چې هغوی داسې کلک سړي دي چې بيع او تجارت يې د الله تعالى د ذکر او د لمانځه له قيام څخه نه غافله کوي

[فِي بُيُوتٍ أُذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ * رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ * لِيَجْزِيَهمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ] (النور: ۳۶-۳۸).

ژباړه: په هغو کورونو (جوماتونو) کې چې الله پاک يې د لوړ ساتلو او هلته د خپل نوم يادولو حکم کړی دی سهار او ماښام د هغه ثنا او صفت ويل کيږي ، هسې سړي يې ثنا او صفت وايي چې بيع او تجارت يې د الله له يادولو ، د لمانځه له ودرولو او د زکات له ورکولو څخه نه بې پروا کوي ، له هغې ورځې څخه ډاږيږي چې زړونه پکې اوږي را اوږي

او سترگې ردې خيبري . تر څو الله پاک د هغوی د کړنو ښه بدله ورکړي . او د خپلې لورینې لا زیاتوالی ور په برخه کړي . او د الله چې چا ته خوښه شي بې حساب زرق ورکوي .

پنځمه فائده :

د الله تعالی د تاکید عظمت او احترام :

د الله تعالی د تاکید عظمت او احترام کول ځکه د جماعت په لمانځه دومره تاکید شوی دی چې حتی د خوف او جنگ په حالت یې په ادا کولو امر شوی دی .

ل قوله سبحانه وتعالى: [وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ] (سوره النساء آیه 102).

ژباړه : (ای پیغمبره !) کله چې د مسلمانانو په مینځ کې او د جنگ په حالت کې په لمانځه ولاړ وي نو پکار ده چه له هغوی څخه یوه ډله له تا سره ودریږي او وا دې خلي (دا لمونځ کونکي) وسلې خپلې نو کله چې هغوی سجده وکړي نو شي دوی له وروسته ستاسې او را دې شي بله

ډله چې لمونځ يې نه وي کړی تا سره دې لمونځ وکړي او وا دې خلي
وسلې خپلې (تيارسئ دې اوسي).

شپږمه فائده :

د قيامت په ورځ نور:

په تياره کې جوماتونو ته تلونکو لپاره به د قيامت په ورځ نور وي .

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: «بشّر المشائين في الظلم إلى
المساجد بالنور التامّ يوم القيامة» (ابوداود ، ابن ماجه).

ژباړه : هغو کسانو ته چه په تياره کې جوماتونو ته ځي زېرى ورکړئ په
کامل نور سره په ورځ د قيامت (دغه جومات ته تگ به په ورځ د
قيامت هغوى ته نور وگرځي).

اومه فائده :

د ټولې شپې د عبادت ثواب :

د سهار او بيکا د جماعت لمونځ ادا کول د ټولې شپې د نفلي عبادت
برابر ثواب لري .

له عثمان بن عفان رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایل: «من صَلَّى العشاء في جماعة فكأنما قام نصف الليل، ومن صَلَّى الصبح في جماعة فكأنما صَلَّى الليل كله» (مسلم ۶۵۶).

ژباړه: څوک چه د نماسختن لمونځ په جمع ادا کړي داسې دی لکه تر نېمې شپې یې چه لمونځونه کړي وي اوڅوک چې د سهار لمونځ په جمع ادا کړي داسې دی لکه ټوله شپه یې چې په لمونځ کولو سبا کړي وي (د بیګا او سبا لمونځ په جمع ادا کولو ثواب د ټولې شپې له نفلي عبادت سره مساوي دی)

آتمه فائده:

د جماعت په لمانځه کې زیات فضیلت :

د جماعت لمونځ د یوازې لمانځه څخه پنځه ویشت درجې فضیلت لري

«صَلَاةُ الْجَمِيعِ تَزِيدُ عَلَى صَلَاتِهِ فِي بَيْتِهِ وَصَلَاتِهِ فِي سُوقِهِ خَمْسًا وَعِشْرِينَ دَرَجَةً» (بخاری ۲۹۵)

ژباړه: د جماعت لمونځ د کور او بازار په لمانځه پنځه ویشت درجې زیات او غوره دی .

ابى هريره (رضى الله عنه) روايت كوي چه رسول الله (صلى الله عليه وسلم) فرمايلي : «لو يعلمون ما في العتمة والصبح لأتوهما ولو حبواً» (متفق عليه).

ژباړه : که خلک پوهیدلی چې د بیګا او سبا په لمونځ کولو کې خومره ثواب دی دوی به جومات تللی اګر که په خاپوړو هم وای.

نهمه فائده :

جوماتونو ته تلونکي کسان به د قیامت په ورځ د عرش تر سیوري لاندې وي .

د بخاري شریف په یوه حدیث شریف کې راغلی : اوه کسان به د قیامت په ورځ د عرش تر سیوري لاندې وي د هغه ډلې یو هم هغه کس دی چې زړه یې له جومات سره تړلی وي «وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ بِالْمَسَاجِدِ» (بخاری و مسلم).

لسمه فائده :

د نفاق او دوزخ څخه نجات:

څوک چې څلويښت ورځې تکبير اولی ونيسي هغه به د دوزخ او نفاق څخه نجات مومي .

انس بن مالک رضی الله عنه وايي چې رسول صلی الله عليه وسلم فرمايلي: «مَنْ صَلَّى لِلَّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فِي جَمَاعَةٍ يُدْرِكُ التَّكْبِيرَةَ الْأُولَى كُتِبَ لَهُ بَرَاءَتَانِ: بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ، وَبَرَاءَةٌ مِنَ النِّفَاقِ» (الترمذي)

ژباړه : چا چې څلويښت ورځې په اخلاص داسې لمونځ وکړ چې تکبير اولی ترې فوت نه شي هغه ته به دوه برائت (خلاصون يا نجات) ورکړ شي يو د دوزخ څخه او بل د نفاق څخه.

يوولسمه فائده :

د جماعت لمونځ د هدايت لاره ده :

د جماعت لمونځ د هدايت له لارو څخه يوه لاره ده او ترک يې منافقت دی ، عبدالله بن مسعود رضی الله عنه وايي: «لقد رأيتنا وما يتخلف عن الصلاة إلا منافق قد علم نفاقه. أو مريض. إن كان المريض ليمشي بين رجلين حتى يأتي الصلاة. وقال: إن رسول الله صلى الله عليه وسلم علمنا سنن الهدى. وإن من سنن الهدى الصلاة في المسجد الذي يؤذن فيه». (المسلم ٦٥٤) .

ژباړه : زه خپله ددې شاهد وم چې د معلوم او ښکاره منافق او مريض پرته هېچا هم د لمانځه د ادا کولو د پاره د جومات له تگ څخه مخالفت نه کولو ، تر دې چې داسې ناروغ چې په دوو نفرو به يې تگ کولو هم لمانځه ته راتلو . يقيناً جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم مونږ ته د هدايت لارې وښودلې او بايد پوه شو چې په هغه جومات کې چې اذان کيږي لمونځ کول د هدايت د لارو څخه يو هدايت دی .

دوولسمه فائده :

د جومات طرف ته په هر قدم پورته کولو يو گناه ښل کيږي:

ابى هريره رضى الله عنه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: «من تطهر في بيته ثم مشى إلى بيت من بيوت الله، ليقضي فريضة من فرائض الله، كانت خطواته إحداهما تحط خطيئة، والأخرى ترفع درجة» (المسلم ٦٦٦) .

ژباړه : هر څوک چې پخپل کور کې اودس وکړي او بيا د الله د کورونو نه يو کور (جومات) ته لاړ شي تر څو هلته د الله تعالى د فرضو څخه يوه فريضة ادا کړي ، يو قدم اخيستل يې د گناه د محوې او ښلو باعث گرځي او بل قدم يې د درجې د پورته کيدو سبب گرځي .

ابى هريره رضى الله عنه وايي چي رسول صلى الله عليه وسلم فرمايلي « أَلَا أَذُنُكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا، وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ وَكَثْرَةُ الْخُطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ، وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ، فَذَلِكَ الرِّبَاطُ، فَذَلِكَ الرِّبَاطُ » (رواه مسلم).

ژباړه: آيا زه تاسې ته هغه اعمال وښاييم چي د هغو په بركت الله تعالى گناهونه لرې كوي او درجي لوړوي؟ صحابه كرامو وويل: هو يا رسول الله! ، هغوى ارشاد وفرمايلو: د تكليف او ناخوښۍ سره سره كامل اودس كول ، او د جوماتونو طرف ته زيات قدمونه اخيستل ، او يو لمانځه نه پس د بل لمانځه انتظار كول پس دا حقيقي رباط دى ، دا حقيقي رباط (د الله په لار كې بهره كول) دي .

ديارلسمه فائده :

د رسول الله صلى الله عليه وسلم د امر متابعت :

د الله تعالى رضا د رسول الله صلى الله عليه وسلم په متابعت او پيروي كې ده .

لَقَوْلِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى: [قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ] (ال عمران ۳۱).

ژباړه: ووايه (ای محمد ه) !: کچيرې تاسې له الله سره محبت لرئ نو زما پيروي وکړئ چې الله له ستاسې سره محبت وکړي.

او جناب رسول صلى الله عليه وسلم د جماعت په لمانځه زيات ټينگار کړی دی:

له أبی هريره (رضی الله عنه) نه روایت دی چې وايي: [أتى النبي صلى الله عليه وسلم رجل أعمى. فقال: يا رسول الله! إنه ليس لي قائد يقودني إلى المسجد. فسأل رسول الله صلى الله عليه وسلم أن يرخص له فيصلي في بيته. فرخص له. فلما ولي دعاه فقال "هل تسمع النداء بالصلاة؟" فقال: نعم. قال "فأجب". (المسلم باب يجب إتيان المسجد على من سمع النداء) .

ژباړه: يو ړوند سړی رسول (صلى الله عليه وسلم) ته راغی ویې ويل : څوک نه لرم چې جومات ته مې ورسوي او له آنحضرت صلى الله عليه وسلم نه يې اجازه وغوښتله تر څو په کور کې لمونځ وکړي ، آنحضرت صلى الله عليه وسلم هغه ته اجازه ورکړه کله چې هغه سړی څه لاړو هغه ته يې غږ وکړ او ویې فرمايل : آيا آذان اورې ؟

خواب يې ورکړ هو ، وېې فرمايل نو آذان ته به خواب ورکوي (لمونځ به په جمع ادا کوي) .

بل حديث شريف راغلی چې جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي : [لقد هممت أن أمر فتيتي فيجمعوا حزماً من حطب، ثم أتى قوماً يصلون في بيوتهم ليست بهم علة فأحرقها عليهم] (ابوداود: ۵۴۹) .

ژباړه: څما زړه غواړي چه يو څو ځوانانو ته ووايم چه بوتې راجمع کړي رايې وړي بيا زه هغې خلکو ته ورشم چه بې عذره په کورونو کې لمونځ کوي دهغوی کورونه وسوزوم.

څوارلسمه فائده :

د لمانځه کمال او پوره والی .

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: «الإمام ضامن، والمؤذن مؤتمن» (صحيح ابی داؤد).

يعني: امام د لمانځه حفاظت کوونکی او ضامن دی او مؤذن د خلکو امین او باوري دي.

حضرت عمر فاروق خپلو امراء او واليانو ته وليکل : [إِنَّ أَهْمَ أَمْرِكُمْ عِنْدِي الصَّلَاةُ فَمَنْ حَفَظَهَا فَقَدْ حَفَظَ دِينَهُ، وَمَنْ ضَيَّعَهَا فَهُوَ لِمَا سِوَاهَا أَضْيَعٌ، وَمَنْ الْمَحَافِظَةُ عَلَيْهَا أَدَاؤُهَا جَمَاعَةً فِي الْمَسْجِدِ، وَفِي^(۱) ابن القيم الجوزية ص ۴۰۳، ۴۰۴].

ژباړه: تر ټولو مهم د تاسې له أمور څخه ماته لمونځ دی ،پس هر چا چې د هغه حفاظت وکړ هغې خپل دين وساتلو او چا چې هغه ضايع کړ هغه ته د نورو شيانو ضايع کول آسان دي او د هغه کمال او محافظت دا دی چې لمونځ په جمع په جومات کې ادا شي .

پنځلسمه فائده :

د ملائکو گواهي او شهادت:

د سهار او ماږديگر د لمونځونو په وخت کې ملائکي حضور لري او پر هغوی باندې گواهي ورکوي :

له أبي هريرة رضى الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي : «يتعاقبون فيكم ملائكة بالليل ، وملائكة بالنهار ويجتمعون في صلاة الفجر وصلاة العصر ثم يعرج الذين باتوا فيكم فيسألهم ربهم - وهو أعلم - كيف تركتم عبادي فيقولون : تركناهم وهم يصلون وأتيناهم وهم يصلون » (بخاری: ۵۵۵).

ژباړه: ستاسې سره د شپې ملائکې او د ورځې ملائکې په نوبت اوسي ، د سهار او مازديگر د لمانځه په وخت کې سره يو ځای کېږي . وروسته هغه ملائکې چې ستاسو سره يې شپه تيره کړې وي پورته کېږي . الله تعالی (سره له دې چې د بندگانو په حال ښه پوهیږي) له هغوی څخه پوښتنه کوي : کله چې راتللی زما بنده گانو مو په څه حال کې ولیدل ؟ ملائېکې وايي: ای زمونږ ربه ! کله چې هغوی ته ورغلو او کله چې له هغوی څخه راتلو هغوی په لمانځه او عبادت مشغول وو .

شپاړسمه فائده :

د شیطان د شر څخه نجات :

ابی درداء رضی الله عنه روایت کوي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایل: « ما مِنْ ثَلَاثَةٍ فِي قَرْيَةٍ وَلَا بَدْوٍ لَا تُقَامُ فِيهِمُ الصَّلَاةُ إِلَّا قَدْ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ. فَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ، فَإِنَّمَا يَأْكُلُ الدِّنْبُ مِنَ الْغَنَمِ الْقَاصِيَةَ » (رواه أبو داود بإسناد حسن).

ژباړه: هيڅ درې کسان په کلي يا صحرا کې وجود نلري چې هلته هغوی لمونځ ادا نه کړي ، مگر دا چې شیطان پر هغوی تسلط مومي ، پس

تاسې ضرور د جماعت لمونځ ادا کوي ، ځکه چې ليوه هغه پسه خوري چې د رمې څخه لرې او يوازې وي .

اولسمه فائده :

د جماعت د لمونځ کوونکو زیادت د الله تعالی په نزد خوښ او محبوب دی:

ابی بن کعب رضی الله عنه وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائي: «صَلَاةُ الرَّجُلِ مَعَ الرَّجُلِ أَزْكَى مِنْ صَلَاتِهِ وَحْدَهُ ، وَصَلَاةُ الرَّجُلِ مَعَ الرَّجُلَيْنِ أَزْكَى مِنْ صَلَاتِهِ مَعَ الرَّجُلِ ، وَمَا كَانُوا أَكْثَرَ فَهُوَ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ » (رواه أبو داود - 554 ، والنسائي - 843 -).

ژباړه : د دو کسانو لمونځ د يو کس څخه غوره او افضل دی او د دريو کسانو لمونځ د دوو کسانو څخه غوره دی او دوی کثرت او زیادت الله تعالی خوښ دی .

اتلسمه فائده :

د گناهونو بېنه :

جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم فرماي : « إذا أَمَّن الإمام فأمنوا، فإنه من وافق تأمينه تأمين الملائكة، غفر له ماتقدم من ذنبه ».

ژباړه : كله چې امام آمين وايي تاسې هم آمين ووايئ پس كه د چا آمين د ملائكو د آمين سره موافق شو هغه ته به د مخكې گناهونو بېنښنه وشي.

نولسمه فائده:

د الله تعالى ساتنه او حفاظت :

لقلوله رسول الله صلى الله عليه وسلم : «من صلى الصبح فهو في ذمة الله» (رواه مسلم).

يعني : څوك چې د سهار لمونځ ادا كړي هغه د الله په ذمه كې دى .
او ابن ماجه او طبراني روايت نقل كړى چې : «من صلى الصبح في جماعة فهو في ذمة الله» .

ژباړه : څوك چې د سهار لمونځ په جماعت سره ادا كړي هغه به د الله په ذمه او ساتنه كې وي.

شللمه فائده :

د الله تعالى او ملائكو درود :

عائشة رضي الله عنها وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: « إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى مِيَامِنِ الصُّفُوفِ » (رواه أبو داود بإسناد على شرطِ مُسْلِم).

ژباړه : يقيناً الله تعالى او د هغه پرېښتې د امام بني اړخ ته صفونو باندې درود وايي .

او فرمايي : « إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى الصُّفُوفِ الْأُولِ » (ابوداود باسناد حسن).

ژباړه : يقيناً الله تعالى او د هغه پرېښتې په لومړيو صفونو باندې درود وايي .

يوويشتمه فائده:

په اول وخت کې لمونځ کول افضلترين عمل دی :

ابن مسعود رضي الله عنه وايي چې ما له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه پوښتنه وکړه چه کوم عمل بهتر دی ، نبی صلى الله عليه وسلم وفرمايل :

« الصَّلَاةُ عَلَى وَفَّيْهَا ، قُلْتُ : ثُمَّ أَيُّ ؟ قَالَ : بِرُّ الْوَالِدَيْنِ ، قُلْتُ : ثُمَّ أَيُّ ؟ قَالَ : الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ » (متفقٌ عَلَيْهِ).

ژباړه: په خپل وخت لمونځ کول ، ماوویل ددی نه ورسته ؟ نبی صلی الله علیه وسلم وفرمایل دمور او پلار سره ښه سلوک ! ماپوښتنه وکړه ددی نه ورسته کوم ؟ هغوی صلی الله علیه وسلم وفرمایل د الله تعالی په لار کی جهاد کول .

دوه ویشتمه فائده :

د زړه د مهر او غفلت څخه نجات :

له ابی هریره او ابن عمر رضی الله عنهما څخه روایت دی چې : رسول الله صلی الله علیه وسلم پر منبر باندې فرمایل : « لَيَنْتَهَيَنَّ أَقْوَامٌ عَنْ وَدْعِهِمُ الْجُمُعَاتِ ، أَوْ لَيَخْتِمَنَّ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ ، ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ » (رواه مسلم).

ژباړه: خلک دې د جُمعی د ترک کولو نه منع شي که نه نو الله تعالی به د دوی پر زړونو مهر ولگوي او بیا به هغوی د غافلینو څخه وشمیرل شي .

او رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: «من ترك الجمعة ثلاث جمع تهاوناً، طبع الله على قلبه» (صحيح الحاكم و اصحاب السنن).
ژباړه: څوك چې د سستی له وجې د دریو جمعو لمونځونه ترك كړي الله تعالى به د هغه په زړه باندې مهر ولكوي .

څوك چې د پنځه وخته جماعت سره عادت وي هغه هيڅكله د جمعې لمونځ نه ترك كوي ځكه چې د جمعې د لمانځه اقامه فرض ده .

درويشتمه فائده:

، د دعا د قبول لپاره غوره فرصت :

جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: «الدعاء ولايرد بين الاذان والاقامة» (رواه ترمذي و ابوداود) .

ژباړه: د آذان او اقامت په مینځ کې دعا نه رديږي بلکې قبلېږي .

او فرمايي: «تفتح الابواب السماء ويستجاب الدعاء في اربعة مواطن عند التقاء الصفوف في سبيل الله وعند نزول الغيث وعند اقامة الصلوة و عند رؤية الكعبة» (رواه طبراني في الكبير).

ژباړه: په څلورو وختونو کې د آسمان دروازې پرانستل کېږي او دعا ضرور قبلېږي (۱) د الله تعالی په لار کې د جهاد د صوفونو مخامخ کېدو په وخت کې (۲) کوم وخت چې د آسمان نه باران ورېږي . (۳) د اقامه صلات په وخت کې . (۴) د کعبې شریفې د لیدلو په وخت کې .

څلورويشتمه فائده:

د مسلمانانو تر مینځ اتحاد او اتفاق :

براء بن عازب رضی الله عنه وایي چې : رسول الله صلى الله عليه وسلم به د صف یو لورې څخه تر بل لورې پورې داخلېدو او زمونږ سڼي او اوږې یې سیده کولې او فرمایل به یې : «لَا تَخْتَلِفُوا فَتَخْتَلِفَ قُلُوبُكُمْ» (رواه أبو داود بإسناد حسن).

ژباړه: اختلاف مه کوئ (صوفونو کې) تر څوک ستاسې زړونه یو له بله مخالف نشي .

او جناب رسول صلى الله عليه وسلم فرمایي : چې د الله تعالی مرسته او مدد له جماعت سره دی .

و قال عليه السلام : «يد الله مع الجماعة» (صحيح الجامع) .

پنځه ويستمه فائده :

د جماعت د فوت په صورت کې ثواب :

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: «من توضأ فأحسن وضوءه، ثم راح فوجد الناس قد صلوا، أعطاه الله مثل أجر من صلاها وحضرها، لا ينقص ذلك من أجرهم شيئاً». ژباړه : څوک چې په ښه شان سره اودس وکړي ، بيا (جومات ته) لاړ شي او خلک په داسې حال کې ومومي چې لمونځ يې ادا کړی وي ، الله تعالى به ده ته د هغه چا اجر ورکړي چې لمونځ يې کړي وي او حاضر شوي وي ، نه به کميږي د هغوی د اجر نه هيڅ شی .

شپږويستمه فائده:

د ظاهري هيئت نظافت او تنظيم :

د بدن ، جامو ظاهري هيئت نظافت او تنظيمول ځکه چې هغه د خپلو ورونو سره يو ځای او د هغوی سره ملاقات کوي ، مگر منفرد او يوازې کس ددې شي خيال نه ساتي او ډير ځله د الله تعالى د دغه

حکم مخالف کوي چې فرمايي : [يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ] (الأعراف: ۳۱) .

ژباړه: ای د ادم اولاده! تاسو خپل زینت (لباس) واخلي د هر لمانځه په وخت کې (د لمانځه د پاره غوره او پاک لباس واغوندي).

تنها لمونځ کوونکی ځینې وخت د کار په جامه یا زېرپړانۍ کې لمونځ کوي چې داسې کول خلاف اولی او د مروت خلاف دي .

اوویشتمه فائده :

د مسلمانانو عزت او وقار :

د مسلمانانو د عزت اظهار ، د ورځې پنځه ځله د مسلمانانو اجماع او ټولېدل د هغوی د کثرت ، اجماع او قوت اظهارول .

اته ویشتمه فائده :

د تعلیم او زده کړې فرصت :

د جماعت لمونځ د لمانځه او دين د تعليم لپاره ښه فرصت دی ، ځکه په جومات کې حضور د شرعي علم زده کولو ، وعظ او نصيحت اورېدو ځای دی .

نه وېشتمه فائده :

محبت او مساوات :

د مسلمانانو تر مينځ محبت او مساوات ، د اسلام له سترو مقاصدو څخه يو مقصد دا دی چې د مسلمانانو په زړونو کې يو له بله محبت وي او مساوات برقرار شي چې دا مقصد د جماعت په ادا کولو سره تر سره کېږي ، ټول مسلمانان په هر مرتبه کې چې وي برابر په يو صف کې درېږي او د جماعت د لمانځه په وسيله يو له بله محبت کوي که څه هم يو له بله هيڅ سره نه پېژني .

درشمه فائده :

تعارف او پېژنگلوي :

د جماعت لمونځ د تعارف او پېژنگلوي سبب دی چې د هغه په وسيله مسلمانان يو له بله پېژني ، ټوليز روابط يې قوي کېږي د مريض ،

فقير او نورو حالاتو څخه خبرېږي ځکه چې مسلمانان د يو جسد پشان دي .

په حديث شريف كې چې راغل : «المؤمنون كالجسد الواحد اذا اشتكى منه عضو تداعي له سائر الجسد بالحى والسهر».

يعني : مؤمنان لكه يو جسد داسې دي ، كله چې د هغه يو اندام نا آرام شي نو ټول بدن يې ورسره په بريد ، تبه او نا آرام شي.

يودرشمه فائده :

د ژوند د ترتيب او تنظيم زده كړه :

د جماعت په ادا كولو كې د ټول ژوند ترتيب او تنظيم زده كېږي ځكه كوم كس چې كله د لمانځه په وخت او جماعت عادت شو ټول كارونه به يې همداسې منظم وي او پر وخت به برابر وي ځكه د جماعت د لمانځه په حفاظت كې د اوقاتو او وختونو د پابندۍ عملي درس دى .

دوه درشمه فائده :

د رحمت نزول :

په جومات كې د ذكر او عبادت د پاره د مسلمانانو اجتماع او ټولېدل د رحمت او سكون د نزول سبب دى .

دری در شلمه فائده :

په عبادت کې نفسي تشويق او ترغيب :

د نورو مسلمانانو په ليدلو او د ځان څخه د لوړې تقوى او غوره خشوع او عبادت کوونکو په دليلو سره تشويق چې په دې سره مسلمان ته لويه فائده رسېږي ، سستي او تنبلي يې له مينځه ځي .

يادونه : مسلمانې خويندې چې کله د آذان ځواب ورکړي او ورسته په اول وخت کې پخپل مصلی (د لمانځه ځای) کې لمونځ ادا کړي هغوی ته د جماعت ثواب ورکول کېږي ، حتی د ښځې لپاره پخپل کور کې لمونځ کول د جومات نه غوره دی .

په حديث شريف کې راغلي : «بيوتهن خير لهن» (أبو داود وابن خزيمة).

ژباړه : او د دوی کورونه (د لمانځه د ادا کولو د پاره) غوره دي (زيات ثواب لري نسبت جومات ته).

او بل حديث شريف راغلي : «خير مساجد النساء قعر بيوتهن» (رواه أحمد ۶/ ۲۹۷).

ژباړه : د ښځو لپاره غوره جوماتونه د دوی کورونه دي .

و ما توفيقى الا بالله عليه توكلت واليه انيب

و صلى الله تعالى على محمد و على اله و صحابه اجمعين

حمدالله شاكري

دراسات الاسلامي الاكاديمية الاسلامية

غفر الله له ولوالديه ولجميع المسلمين